

Hernani Azkueren kanta bilduman

Patxi Apezetxea Agirre

1912. urtean, Bizkaia, Araba, Nafarroa eta Gipuzkoako Aldundiek, laurak bat eginik, euskal herri-kanten bi bilduma one-nak saritzeko deialdia egiteko ideia ezin hobea plazaratu zuten. Era horretan, Euskal Herriko doinu ugari, betiko gal ez zitezen saiakera egin zuten.

Bi bilduma besterik ez ziren partaide izan lehiaketa honetan: Resurrección María de Azkueren “Vox Populi” lelopean bata eta Aita Donostiaren, “Gure Abendaren Ereserkiak” izenpean bestea.

Lehen saria, 1689 ahozko doinu eta 121 instrumentu lanez osatutako Azkueren (Lekeitio 1864-Bilbo 1951) bildumak jaso zuen. Guzti hauetatik 1001 doinu hautatu ziren, “CANCIONERO POPULAR VASCO” izenpean argitaratzeko.

Azkueren kanta-bilduma hau, musikari eta musika egileentzat kontsulta eta inspirazio iturri izan ohi da. Horren frogagarriri, hor ditugu Guridi, Aranbarri, Sorozabal, eta abar eta abarrenak eta areago, gure kantari herrikienak, “Ez dok Amairu” taldekoak kasu. Oro har, euskal kantagintzako talde guztiekin beren erreperitorioak lantzeko, kanta-bilduma honek dakarren aberastasun eta oparotasun iturritik edan dute.

Azkue, ezbairik gabe, Euskal Herriko herri eta txoko ugaritan zehar ibili zen, bere belarrietara iristen ziren doinu guztiak entzuten eta biltzen, eta Hernanin ere egon zen, hainbat kanta bilduz. Hauetariko batzuk, Marca Maria Irurtiak kantaturikoak dira (Hernani 1831, Hernani 1919).

Hona hemen, Hernaniko jatorria izan eta bilduma horretan agertzen diren doinu eta dagozkien hitzak.

504.- MARIA DAGO NEGAREZ

An - ton bat e - ta An - ton bi. An - ton putzu ra
 er - or - i, e - dan zi - tu - an txo - pinbi,
 or - du - an e tzan e - gar' i.

489.- ATSOAK LARUA ZAIL

Allegro

A - tso - ak lar' - u - a zail ta bear e - re bai, Mu - tri - kun a - tso - rik
 ez ta bear' - ik e - re ez tri - ku tri - ku Mo - tri - ku.

498.- HERNANIKO AZOKAN

Allegretto

Er - na - niko - a - zo - kan txa - lak mer - ke,
 Er - na - niko a - zo - kan ur' - ak go - ra,
 e - maz - te gäi - ak mer ke - a - go. Nes - ka - txak e - men - dik
 mu - til ez - kon - gai - ak go - ru - go; sal - gai - a mer - ka - tu
 ba - zo - az - ke Goi - er - in di - ra - den a - zo - ke - gun - ez
 ez - pa - le - di ja - mai - ka mu - til zar e - ri - rik e - ri
 ai - e - tan sar - i - tan di - tu - zu - te sen - ar - gai e - ros - le
 i - ku - si be - ar dek Jo - xe, aur - ten mer - ka - tuz ux - ter - tuz
 e - der ta aur' - - ez.
 ai! us tet tzen!

5

613.- AU DA BUONAPARTEREN

Andante mosso

Au - da - Buo - na - par - te - ren len - bi - zi - ko lan - a:
 Buo - na - par - tek u - zi - du len - go e - maz - te - a

Es - pa - ni - a - ko tro - pa nai - ez - ik da - ra - ma,
 zar - a en - ple - a - tu - ta ar - tu - du gaz - te - a.

giz - on or' - ek ba - dau - ka gu - zi - an - tzat lan - a:
 go - go - ak e - man di - o mun - du an - as - te - a.

e - za - gu - tu - ko zu - ten trai - do - re - a zan - a,
 ka - to - li - ko - en gau - zak or' - e - la ez - ti - ra.

943.- EREGEAK DATOZ

Allegretto

Ere - e - ge - ak da - toz pre - saz Be - len - a,
 guk bil - a de - za - gun al dan len - en - a. A - te - txo -

ko - an oi - lar fi, baf - nk bes - te - a di - ru - di, e - txe - on -

ta - ko e - txe - koan - dre - ak A - ma Bir - ji - na di - ru - di.

950.- GOAZEN GOAZEN KORÍKA

Andante mosso

984.- TXAMARÁ TXARTXO BAT

Andante

997.- ZAPATA TXURIAK

Music score for 'Zapata Txuriak' in G major, 8/8 time. The lyrics are in Basque.

Za - pa - ta txu - ri - ak pa - per - ez,
 A - ta - ti on - do - ra el du - ge - ra,

eu - ri - a dan - e - an bat er - e - ez. Na - gu - si jaun - a,
 sar - tu gai - tez - en bar - en - a, e - ux on - e - tam

e - san zai - gu - zu as - i - ko ge - ram e - do - ez.
 es - pe - ran - tza det a - gi - ran - do - nik on - en - a.

Er - e - ge - ak da - toz pre - saz Be - len - a
 Er - e - ge - ak... guk bi - la - di - tza - gun al dan len - e - na.

